

SOTSIAALKINDLUSTUSAMET

KÄSKKIRI

30.06.2025 nr 115

Täienduskoolituse õppekava kinnitamine

Täiskasvanute koolituse seaduse § 9 lõike 2, Sotsiaalkaitseministri 30.01.2019 määruse nr 2 „Sotsiaalkindlustusameti põhimäärus” § 10 lõike 1 punkti 17 ning Sotsiaalkindlustusameti peadirektori 25.06.2025 käskkirja nr 112 „Täienduskoolituse õppekorralduse aluste ja täienduskoolitusasutuse tegevuse kvaliteedi tagamise aluste kehtestamine” punkti 1.5 ning peadirektori 28.05.2025 käskkirja nr 31/38-1 "Peadirektori asendaja määramine" alusel

1. Kinnitan Sotsiaalkindlustusameti täienduskoolituse „Lapsesõbralik vestluskunst” õppekava vastavalt lisale.
2. Käskkiri jõustub allakirjutamisest.

(allkirjastatud digitaalselt)

Leila Siiraja

osakonna juhataja peadirektori ülesannetes

Õppekava nimetus	Lapsesõbralik vestluskunst		
Õppekavarühm	Sotsiaaltöö ja nõustamine		
Õppekava koostamise alus	Lastekaitseseadus, perekonnaseadus, sotsiaalhoolekande seadus, ÜRO lapse õiguste konventsioon.		
Õppekeel	Eesti keel		
Õppe eesmärk	Koolituse tulemusel oskab õppija kasutada lapsega suhtlemisel usaldusliku ja turvalise kontakti loomiseks sobivaid vestlustehnikaid, arvestades lapse vanust ja arengutaset.		
Sihtgrupp	Kohaliku omavalitsuse lastekaitsetöötajad ning lastekaitsetöötaja ülesandeid täitvad sotsiaaltöötajad, laste ja noortega töötavad ja/või tööalaselt kokkupuutuvad spetsialistid erinevatest valdkondadest (hariduse-, tervise-, sotsiaalvaldkond).		
Osalejate arv (min ja max)	15 – 28		
Osalemise eeldus	Osaleja töötab kohalikus omavalitsuses lastekaitsetöötajana või täidab lastekaitsetöötaja ülesandeid või on muu spetsialist, kes töötab või puutub oma töös kokku laste ja noortega.		
Õppe maht ja ülesehitus (akadeemilistes tundides)	Õppe kogumaht akadeemilistes tundides (kontaktõpe):	7	
	sh praktilise töö maht akadeemilistes tundides:	3	
	sh iseseisva töö maht akadeemilistes tundides:	-	
Õpiväljundid	Koolituse läbinud õppija: <ul style="list-style-type: none"> • mõistab lapsega vestluse ettevalmistamise ning turvalise ja usaldusväärse suhtluskeskkonna loomise põhimõtteid; • kasutab lapsega suhtlemisel sobivaid vestlustehnikaid, arvestades tema vanust ning individuaalseid ja arengulisi eripärasid; • mõistab vestluse ülesehitamise erinevaid etappe, arutleb loovate meetodite kasutamise, vestluse algatamise, raskete teemade käsitlemise ja vestluse hooliva lõpetamise võimaluste üle. 		
Sisukirjeldus	Täienduskoolitus lapsesõbraliku vestluskunsti põhimõtetest. Koolitus annab ülevaate lapsega usaldusliku ja turvalise kontakti loomise viisidest, sobivate vestlustehnikate ning loominguliste meetodite kasutamise võimalustest. Praktilised grupitööd toetavad uute teadmiste ja oskuste rakendamist igapäevatoös.		
Õpisündmuse teemad	<ul style="list-style-type: none"> • Lapse arengutasemele vastava, turvalise ja usaldusväärse suhtluskeskkonna loomine, arvestamine ealiste, arenguliste ja individuaalsete eripäradega (sh erivajadustega). • Eeltöö olulisus, kontaktiloomine, turvalisus, privaatsus, emotsionaalne tugi, usaldus ja konfidentsiaalsus, lapsele arusaadavalt selgitamine, miks temaga vesteldakse. • Lapse keeldumine koostööst, võimalikud põhjused ja reageerimine. • Lapse julgustamine vestluseks, sunni vältimine, vaikuse kasutamine, kontakti loomine läbi mängu või loovate tegevuste (nt joonistamine, jutustamine jm). • Teadlik ja lapsekeskne suhtlemine, küsimused, kuulamine ja kehakeel. • Küsimuste ja vestlustehnikate valik: avatud, neutraalsed ja suunatud küsimused – milliseid küsimusi ja lähenemisviise kasutada, et laps saaks väljendada oma mõtteid ja tundeid, vältides samas suunavaid küsimusi, tahtmatut mõjutamist (mõjutatavuse tegurid). 		

	<ul style="list-style-type: none"> • Mitteverbaalne suhtlus: kehakeel, silmside, hääletämber, inimeste paiknemine ruumis jms. • Aktiivne ja peegeldav kuulamine: lapse tunnete ja mõtete sõnastamine, lapse avatud eneseväljenduse toetamine, hinnangulise suhtluse vältimine. • Vestluse dünaamika: lapse tempo ja reageerimisviiside austamine. • Vestluse ülesehitus, loovate meetodite kasutamine, vestluse algatamine, raskete teemade käsitlemine ja hooliv lõpetamine, lapse õiguste austamine vestluse igas etapis. • Vestlused erijuhtudel: perevägivald, väärkohtlemine, lähedase kaotus. • Vanema või hooldaja kaasamine – lapsevanema kaasamine vestlusesse või järeltöösse, lapse nõusolekut ja heaolu silmas pidades. • Tagasiside andmine ja vestluse mõtestamine lapse jaoks.
Õppemeetodid	Loeng, grupiarutelu, praktiline gruppitöö, paaristöö, rollimäng
Õppekeskkonna kirjeldus	<p>Koolitus toimub õppetöoks sobivate tingimustega koolitusruumis, mis mahutab vähemalt 30 osalejat. Ruumi suurus ja paigutus võimaldab osalejatel ja koolitajatel vabalt liikuda ning vajadusel jaguneda gruppidesse (individuaal- ja gruppitööd, praktilised ülesanded).</p> <p>Koolitusruumis on olemas esitlustehnika ning püsiv internetiühendus, pabertahvel, märkmepaber ning kirjutusvahendid osalejatele.</p> <p>Koolitust puudutav korralduslik info (parkimine, päevakava, toitlustus jm) saadetakse osalejatele hiljemalt nädal enne koolitust. Elektroonilised õppematerjalid edastatakse osalejatele e-posti teel pärast koolituse toimumist. Vajadusel jagatakse paberkandjal materjale kohapeal.</p>
Iseseisev töö	-
Õppematerjalide loend	<p>Lapse küsitlemise käsiraamat (2016, justiitsministeerium koostöös siseministeeriumiga, autorid Liivamägi-Hitrov, A., Kask, K).</p> <p>Raamat „Kui seinad räägiksid: küsitlemise kunst“ (2019, Kask, K.)</p> <p>Psüühilise erivajadusega lapse küsitlemise juhendmaterjal (2020 sotsiaalkindlustusamet, koostanud Kask, K.)</p> <p>Juhis eakohaste küsimuste esitamiseks laste ülekuulamisel (plakat, justiitsministeerium);</p> <p>Lapsesõbralik keskkond õiguskaitstes (2021 justiitsministeerium)</p> <p>Lapsesõbraliku menetluse meelepea (2018 justiitsministeerium)</p> <p>White paper on forensic child interviewing: research based recommendations by the European Association of Psychology and Law, J. Korkman jt. (2024)</p>
Õppe lõpetamise tingimused, sh hindamismeetodid ja hindamiskriteeriumid	<p>Koolituse lõpetamise tingimuseks on osalemine koolitusel täies mahus ning osalemine praktilistes gruppitöödes.</p> <p>Hindamismeetodid: praktilised gruppitööd (grupiarutelud, paaristööd, rollimängud).</p> <p>Õpiväljundid on saavutatud, kui õppija vastab määratud hindamiskriteeriumidele.</p> <p>Hindamiskriteeriumid:</p>

	<ul style="list-style-type: none"> • õppija osaleb aktiivselt grupiaruteludes lapsega vestluse kavandamise, usaldusliku keskkonna loomise, sobivate vestlustehnikate kasutamise ning vestluse ülesehitamise teemadel, arutleb juhtumite näitel erinevate situatsioonide lahendamise üle; • õppija osaleb aktiivselt grupitöös, kasutab sobivaid vestlustehnikaid ning toetavaid tegevusi lapsega usaldusliku ja turvalise kontakti loomiseks (kuulamine, avatud küsimused, peegeldamine, loovad meetodid jm).
Õppe läbimisel väljastatav dokument (tunnistus või tõend)	<p>Tunnistus kui õppija vastab kõikidele õppe lõpetamise tingimustele ning on saavutanud õpiväljundid.</p> <p>Tõend kui õppija ei saavutanud õpiväljundeid, kuid osales õppetöös.</p>
Koolitaja kompetentsust tagava kvalifikatsiooni või õpi- ja töökogemuse kirjeldus	Koolitaja on kõrgharidusega, valdkondliku töökogemusega ekspert, kes puutub oma töös kokku koolitusel käsitletavate teemadega ning omab täiskasvanute koolitamise kogemust viimase kolme aasta jooksul.
Õppekava kinnitamise aeg	Kuupäev digiallkirjas